

Sygn. akt I.Ca 89/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Alicja Wiśniewska
Sędziowie:	SSO Cezary Olszewski SSO Aneta Ineza Sztukowska (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2018 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko S. P.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem

na skutek apelacji pozwanego S. P. od wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie sygn. akt I. C. 1379/15

oddala apelację.

SSO Aneta Ineza Sztukowska SSO Alicja Wiśniewska SSO Cezary Olszewski

Sygn. akt I. Ca. 89/18

UZASADNIENIE

Powód M. M. w pozwie skierowanym przeciwko S. P. domagał się nakazania pozwanemu przywrócenia stanu zgodnego z prawem dla nieruchomości stanowiących jego własność oznaczonych numerami geodezyjnymi (...), położonych w S., przy ul. (...), dla których to nieruchomości Sąd Rejonowy w Suwałkach prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) poprzez:

- a) zobowiązanie pozwanego do zaprzestania wjeżdżania sprzętem rolniczym, koszenia oraz zabierania trawy i wykonywani jakichkolwiek robót na działkach o numerach geodezyjnych (...);
- b) zobowiązanie pozwanego do zaprzestania wjeżdżania jakimikolwiek pojazdami, w szczególności ciągnikiem rolniczym oraz przepędzani bydła przez działkę o numerze geodezyjnym (...);
- c) zobowiązanie pozwanego do przywrócenia na miejsce palika rozgraniczeniowego o numerze 85 wyznaczającego przebieg granic pomiędzy działkami o numerach geodezyjnych (...) (stanowiącej własność powoda) (...) (stanowiącej

własność pozwanego i jego małżonki D. P. (1)), zgodnie z oznaczeniem na załączonym do pozwu szkicu sytuacyjnym numer (...);

d) zobowiązanie pozwanego do usunięcia z nieruchomości stanowiącej własność powoda o numerze geodezyjnym (...) ogrodzenia w postaci drewnianych kółków połączonych drutem, oznaczonych na załączonych do pozwu szkicu sytuacyjnym w ilości 4 sztuk oraz do wydania powodowi zajętego w ten sposób pasa gruntu na działce (...) i przywrócenia stanu zgodnego z prawem, tj. granicami tej nieruchomości wyznaczonymi prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 29 kwietnia 2015 roku w sprawie sygn. I Ns. 182/04.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż jest właścicielem działek o numerach geodezyjnych (...), położonych w S. przy ul. (...), pozwany zaś jest właścicielem działek o numerach geodezyjnych (...), sąsiadujących bezpośrednio z działkami powoda. Podał, iż pozwany narusza jego własność w sposób opisany w pozwie. Pomimo wezwania do zaniechania naruszeń, pozwany nie zaprzestał swoich działań, stąd koniecznym stało się dochodzenie roszczeń na drodze sądowej w oparciu o art. 222 § 2 i 1 kc.

W trakcie postępowania, powód rozszerzył powództwo, domagając się dodatkowo zapłaty od pozwanego na swoją rzecz kwoty 1.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 maja 2016r. do dnia zapłaty z tytułu bezumownego korzystania z gruntu powoda i kosztów przywrócenia do stanu poprzedniego.

Zajmując ostateczne stanowisko w sprawie powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie żądania z pkt d), tj. żądania usunięcia z działki numer (...) ogrodzenia w postaci drewnianych kółków połączonych drutem oraz do wydania powodowi zajętego pasa gruntu na działce (...).

Pozwany S. P. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Przyznał, iż korzysta z działek o numerach (...) tak jak właściciel, jest albowiem przekonany, że działki te stanowią jego własność.

Wyrokiem z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie sygn. akt I. C. 1379/15 Sąd Rejonowy w Suwałkach nakazał pozwanemu S. P. zaprzestania naruszeń polegających na przepędzaniu bydła przez działkę oznaczoną numerem geodezyjnym (...), wjeżdżania sprzętem rolniczym i pojazdami, koszenia trawy i zbierania trawy, wykonywania innych prac rolniczych na działkach powoda M. M. oznaczonych numerami geodezyjnymi (...), położonych w S. przy ul. (...) obręb (...), dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Suwałkach prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...) (pkt I), Jednocześnie Sąd ten umorzył postępowanie w zakresie roszczenia o wydanie zajętego przez pozwanego pasa gruntu na działce o numerze (...) i o usunięcie z tej działki ogrodzenia w postaci drewnianych kółków połączonych drutem (pkt II) oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt III). Koszty postępowania w sprawie niniejszej wynikłe Sąd I instancji zniósł zaś wzajemnie między stronami (pkt IV), zaś brakujące koszty sądowe Sąd ten rozłożył pomiędzy obie strony postępowania, nakazując pobrać od powoda i od pozwanego kwoty po 714,50 zł.

Z ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji wynikało, iż M. M. jest właścicielem działek o numerach geodezyjnych (...), położonych w S. przy ul. (...), dla których Sąd Rejonowy w Suwałkach prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...), przy czym działki te ww. otrzymał w drodze darowizny od swoich rodziców F. i H. małż. M.. Z ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji wynikało też, że S. P. i D. P. (1) są właścicielami działek o numerach geodezyjnych (...), położonych w S. przy ul. (...). Z ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji wynikało także i to, że S. P. uważa działkę o numerze (...) za swoją własność i w związku z tym zagospodarował on ją na swoje potrzeby – zaorał ją i ogrodził, wypasa na niej krowy, zasiał i kosił na niej trawę, a następnie zebrał siano. Z kolei przez działkę numer (...) S. P. przepędza bydło z częstotliwością ok. dwóch razy dziennie i przejeżdża przez nią ciągnikiem kilka razy dziennie.

Jak ustalił Sąd I instancji, działki o numerach geodezyjnych (...) były przedmiotem postępowania rozgraniczeniowego w sprawie o sygn. akt I Ns. 182/04 pomiędzy S. J. i D. małż. P. a H. i F. małż. M.. Sąd I instancji ustalił także, że S. P. wzdłuż granicy działki (...) postawił ogrodzenie z kółków drewnianych, nie przekraczając przy tym granic działki numer (...), ustalonych w trakcie postępowania rozgraniczeniowego w sprawie I Ns. 182/04 i należącej aktualnie do M. M.. Końcowo zaś Sąd I instancji ustalił, że pomiędzy S. J. i D. małż. P. a rodziną M. od lat trwa konflikt, czego

przykładem są sprawy sądowe, m.in. o przywrócenie naruszonego posiadania – sygn. akt I C. 297/01; wyrębu i zaboru w celu przywłaszczenia topoli- sygn. VII K 398/13, kradzieży zboża – sygn. VII W 1232/05.

Powyższych ustaleń Sąd I instancji dokonał w oparciu o znajdujące się w aktach sprawy dokumenty w postaci wypisów z rejestru gruntów wraz z mapkami, wydruków z ksiąg wieczystych, odpisów orzeczeń ze spraw I. Ns. 182/04, I. C. 297/01, VII. K. 398/13 i VII. K. 1232/05 Sądu Rejonowego w Suwałkach, a także w oparciu o zeznania świadków F. M., W. S., E. M., D. P. oraz w oparciu o opinię zasadniczą i uzupełniającą biegłego sądowego z zakresu geodezji J. K..

Mając na względzie powyższe ustalenia i uwzględniając treść art. 222§2 kc, Sąd I instancji doszedł do przekonania, iż żądanie pozwu częściowo zasługuje na uwzględnienie, a mianowicie w zakresie żądania zaprzestania naruszeń polegających na przepędzaniu bydła przez działkę oznaczoną numerem geodezyjnym (...), wjeżdżania sprzętem rolniczym i pojazdami, koszenia trawy i zbierania trawy, wykonywania innych prac rolniczych na działkach oznaczonych numerami geodezyjnymi (...), położonych w S. przy ul. (...) obręb (...) dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Suwałkach prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...).

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji podkreślił, że pozwany sam nie kwestionował, iż wchodzi na działkę numer (...), zabrał ją, zasiał, zbierał z niej trawę. Okoliczność zawłaszczenia przez pozwanego działki numer (...) potwierdzili też – jak zaakcentował Sąd I instancji – także przesłuchani w sprawie świadkowie: sąsiadka W. S. (2) oraz członkowie rodziny powoda - E. M. i F. M. (2). Zeznania powyższych świadków a także oświadczenie pełnomocnika pozwanego złożone w toku rozprawy z dnia 27 listopada 2015 r. – jak zaakcentował Sąd I instancji – potwierdziły także okoliczność naruszenia przez pozwanego działki o numerze (...) poprzez przejeżdżanie sprzętem rolniczym i przepędzanie bydła potwierdzona została zeznaniami świadków przesłuchani w sprawie. W tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu I instancji, naruszenia prawa własności działek należących do powoda uznać należało za niewątpliwie, co uzasadniało uwzględnienie powództwa w zakresie wskazanym powyżej (i w pkt I wyroku).

Nie znalazł Sąd I instancji jednocześnie podstaw do uwzględnienia żądania pozwu tyżącego się zobowiązania pozwanego do przywrócenia na miejsce palika rozgraniczeniowego o numerze (...) wyznaczającego przebieg granic pomiędzy działkami o numerach geodezyjnych (...) (stanowiącej własność powoda) (...) (stanowiącej własność pozwanego i jego małżonki D. P. (1)). W kontekście tego żądania Sąd I instancji zauważył, że fakt zaboru palika przez pozwanego nie został w sprawie wykazany, co skutkowało uznaniem omawianego żądania za bezzasadne. Jako bezzasadne – bo nieudowodnione co do wysokości - Sąd I instancji ocenił też wysunięte przez powoda żądanie zapłaty kwoty 1.000,00 zł z tytułu bezumownego korzystania przez pozwanego z jego gruntów oraz z tytułu kosztów przywrócenia tychże gruntów do stanu poprzedniego. W tym stanie rzeczy, w omawianym zakresie, Sąd I instancji powództwo oddalił.

Natomiast co do żądania zobowiązania pozwanego do usunięcia z nieruchomości stanowiącej własność powoda numer geodezyjny (...) ogrodzenia w postaci drewnianych kółków połączonych drutem oraz do wydania powodowi zajętego w ten sposób pasa gruntu na działce (...) i przywrócenia stanu zgodnego z prawem (tj. granicami tej nieruchomości wyznaczonymi prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 29 kwietnia 2015 roku w sprawie sygn. I Ns. 182/04) Sąd I instancji zauważył, iż – wobec cofnięcia pozwu w tym zakresie połączonego ze zrzeczeniem się roszczenia – zachodziły podstawy do umorzenia postępowania jako że owo cofnięcie pozwu nie było sprzeczne z prawem ani zasadami współżycia społecznego ani też nie zmierzało do obejścia prawa (art. 203 § 4 kpc).

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd I instancji wskazał art. 100 kpc, wskazując, iż żądanie pozwu zostało uwzględnione jedynie częściowo, a strony postępowania poniosły zbliżone koszty. Uzasadniając rozstrzygnięcie o brakujących kosztach sądowych Sąd I instancji wyjaśnił zaś, że obejmują one wynagrodzenie biegłego sądowego, które tymczasowo pokryte zostało z budżetu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany S. P., zaskarżając go częściowo, a mianowicie w zakresie pkt I, IV i V i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania

przez Sądem I instancji według norm przepisanych oraz obciążenie powoda całością brakujących kosztów sądowych. Ponadto, pozwany wnosił o zasądzenie kosztów postępowania przed Sądem II instancji według norm przepisanych.

Argumentując swoje stanowisko w sprawie pozwany podniósł, iż Sąd I instancji dokonał niepełnej oceny materiału dowodowego albowiem nie wziął pod uwagę przedłożonych przez pozwanego dowodów (w szczególności dokumentów z lat minionych) i nie wskazał, z jakich powodów odmówił tymże dowodom wiarygodności i mocy dowodowej. Pozwany argumentował też, że Sąd I instancji pominął okoliczność, iż sporne terytorium obejmuje działkę (...) (dawniej (...)), która jest drogą publiczną, co oznacza, że nikt nie może zabraniać nie tylko pozwanemu ale komukolwiek z jej korzystania. Powyższe potwierdzać miało zdjęcie złożone przez pozwanego do akt sprawy w toku postępowania przed Sądem I instancji, pochodzące z roku 1969 r.

Powód M. M. wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja, jako bezzasadna, nie zasługiwała na uwzględnienie. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny w sprawie niniejszej, właściwie zakwalifikował – z prawnego punktu widzenia – żądania sformułowane przez powoda, a następnie wnikliwie i słusznie żądanie to ocenił. W konsekwencji, tak ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji jak i ocenę prawną żądania pozwu przez tenże Sąd dokonaną Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne.

Przechodząc już do szczegółowego omówienia zarzutów apelacyjnych wskazać należy, że ich treść nakazywała przyjąć, iż odnosiły się one do naruszenia przez Sąd I instancji zasady swobodnej oceny dowodów sformułowanej w art. 233§1 kpc. Wskazać w tym miejscu godzi się, że ocena wiarygodności i mocy dowodów jest podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego, przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału. Granice swobodnej oceny dowodów wyznaczone są przy tym wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233§1 kpc wymaga wskazania, jakie konkretnie kryteria oceny zostały naruszone przez sąd przy analizie konkretnych dowodów, uznając ich brak wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im taką moc przydając, tj. czy i w jakim zakresie analiza ta jest niezgodna z zasadami prawidłowego rozumowania, wiedzą lub doświadczeniem życiowym, względnie czy jest ona niepełna. Nie jest natomiast w tym zakresie wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie innej niż ocena sądu (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 06 listopada 1998 r. w sprawie II CKN 4/98 niepubl. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2000 r. w sprawie V CKN 17/2000 OSNC/2000/10/189, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 05 sierpnia 1999 r. II UKN 76/99 OSNAPiUS 2000/19/732, wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 07 października 2013 r. opubl. w zbiorze orzecznictwa LEX za nr 1715126, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 20 sierpnia 2014 r. w sprawie III AUa 2399/13 opubl. w zbiorze orzecznictwa LEX za nr 1509001). Nadto, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie VI ACa 31/12). Uzupełniająco dodać też godzi się, że o naruszeniu art. 233§1 kpc nie stanowi zaniechanie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, czy też pominięcie przez sąd przy wyrokowaniu określonej okoliczności faktycznej, nawet jeżeli strona uważa ją za okoliczność istotną dla rozstrzygnięcia sprawy. Uchybienia w tym zakresie winny bowiem skonkretyzować się w zarzucie sprzeczności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2014 r. w sprawie II CSK 727/13 opubl. w zbiorze orzecznictwa LEX za nr 1537557, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 lutego 2015 r. w sprawie VI ACa 419/14 opubl. w zbiorze orzecznictwa LEX za nr 1661267, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 lutego 2014 r. w sprawie I ACa 1050/13 opubl. w zbiorze orzecznictwa LEX za nr 1444573).

W ocenie Sądu Okręgowego, powód nie zdołał wykazać, by Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę niniejszą naruszył zasady swobodnej oceny dowodów. Pozwany nie wskazał bowiem, jakich uchybień w logicznym rozumowaniu Sąd I instancji miał się dopuścić wyrokując w sprawie niniejszej; nie przywołał też pozwany argumentów przywodzących do wniosku, by ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji pozostawała w sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego. Wprawdzie zgodzić należy się z pozwanym, iż Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia nie ustosunkował się szczegółowo do wszystkich dowodów przedłożonych przez pozwanego, ale powyższe nie mogło skutkować zmianą wyroku oczekiwanego przez pozwanego. Zauważyć bowiem godzi się, że pośród tych dowodów znajduje się pisemne oświadczenie D. P. (1) (k. 153-154), która w sprawie niniejszej została przesłuchana w charakterze świadka. Jakkolwiek zatem do oświadczenia tego Sąd I instancji nie odniósł się, to jednak ocenił już dowód w postaci zeznań wyżej wymienionej osoby, przeprowadzony przez siebie bezpośrednio. Dalej, pośród wspomnianych dowodów znajduje się też umowa dożywocia z roku 1977 (k. 155-158), mapa geodezyjna z roku 1977 (k. 159-161), operat pomiarowy z lat 1965-1966 (k. 161-162), zawiadomienie o odnowieniu operatu ewidencji gruntów z roku 1993 (k. 163), protokół zebrania posiadaczy gruntów z roku 1966 (k. 190-191 i 192-193), protokół graniczny z roku 2003 (k. 225-226) i fotografie z roku 1969 (k. 178 koperta). Są to zatem dowody odnoszące się i do stanu posiadania i do stanu własności odległego w czasie. Rzeczą Sądu I instancji było zaś rozstrzygnięcie nie o tym, kto w przeszłości był właścicielem nieruchomości, których sprawa niniejsza dotyczyła, lecz kto jest nim aktualnie. Dla rozstrzygnięcia tejże kwestii istotne były zaś dowody świadczące o aktualnym stanie prawnym tych nieruchomości, tj. wydruki z ksiąg wieczystych oraz opinia biegłego sądowego z zakresu geodezji. Te dowody zaś Sąd I instancji niewątpliwie wziął pod uwagę, o czym świadczy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia. Zdaniem Sądu Okręgowego treści wynikających z wydruków wspomnianych ksiąg wieczystych jak też opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji pozwany podważyć w sprawie niniejszej nie zdołał zaś. Tytuł własności powoda do nieruchomości objętych żądaniem pozwu korzysta w takiej sytuacji z domniemania wynikającego z art. 3 ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Jak chodzi natomiast o opinie biegłego sądowego z zakresu geodezji, to – w przekonaniu Sądu Okręgowego – można i trzeba się było w sprawie niniejszej na nich oprzeć. Uwzględniają one bowiem tak stan faktyczny na gruncie stwierdzony w trakcie oględzin z udziałem Sądu jak i stan prawny wynikający z prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 29 kwietnia 2005 r. w sprawie I. Ns. 182/04, którym to stanem prawnym – z mocy art. 365 kpc – związany był i Sąd I instancji, i Sąd II instancji.

Reasumując – zdaniem Sądu Okręgowego w sprawie niniejszej pozwanemu nie udało się wykazać, by Sąd I instancji dokonał oceny dowodów wbrew wymogom stawianym w art. 233§1 kpc. W tym stanie rzeczy apelację potraktować należało li tylko jako gołosłowną polemikę ze słusznymi i w pełni przekonującymi argumentami Sądu Rejonowego przedstawionymi w szczegółowym i logicznym pisemnym uzasadnieniu wydanego przez tenże Sąd orzeczenia.

Uwzględniając wszystko powyższe, z mocy art. 385 kpc, orzeczono jak w sentencji.

SSO Aneta Ineza Sztukowska SSO Cezary Olszewski SSO Alicja Wiśniewska